

CREATIEF AGOGISCH COACHEN ... EEN ZINTUIGLIJKE BELEVING ☺

Iedereen herkent wel zo'n moment in zijn/haar leven: dat je vast loopt. Je voelt een verlangen diep vanbinnen en slaagt er niet in om er aan tegemoet te komen. Er zijn hindernissen én er zijn hulpbronnen op je pad. Dat is zo ! Alleen ... je ziet ze niet, of te weinig, of te troebel. Je wensen blijven bij wensen en worden dus niet tot werkelijkheid gebracht. Je dromen worden geen werkelijkheid omwille van het feit dat vanuit jouw beleving het pad ontoegankelijk is.

Wat als de job van je leven lonkt en je net niet de stap durft te zetten? Wat als je een persoon bent die van binnen weet wat hij/zij wil en het niet gezegd krijgt in woorden? Wat als een thema binnen een groep, een team, een gezin te gevoelig ligt om er meteen woorden aan te koppelen? Wat als je als groep een visie en een missie wil ontwikkelen, en de juiste woorden niet vindt?

Dan vraagt het om andere talen. Onze gebruikelijke taal is een vorm die velen onder ons hanteren om uitdrukking te geven aan ons eigen denken, willen en voelen. Een kind wordt hiermee vanaf de geboorte aangesproken en gestimuleerd. De taal is er om elkaar beter te begrijpen. En toch merken we in onze samenleving dat deze taal lang niet toereikend is om altijd en in elke situatie uitdrukking te geven aan onze wezenlijke verlangens, aan onze kernthema's, ons innerlijk zijn, ons leven.

Het valt op dat heel wat mensen in hun 'hoofd' zitten en vergeten zijn dat ze zintuigen hebben. Zo vergeten wij ook de zintuigen van de doelgroep. We benaderen ze vaak verbaal en blijven hangen in de woordtaal. We kunnen zien, horen, voelen, ruiken en proeven. Binnen de opleiding Creatief Agogisch Coachen herontdekken we het zintuiglijke en maken we van hieruit opnieuw verbinding met verlangens die aanwezig zijn bij de doelgroep (kinderen, jongeren, volwassenen, ouderen, mensen met een beperking, ...)

Het verhaal van Sonja (huidige deelnemer aan de opleiding):

“Een heel bezig bijtje ben ik en ik doe heel veel dingen graag! Ook heel gevoelig ben ik en altijd rekening houden met iedereen, behalve met mezelf. Ongeveer 2 jaar geleden ben ik dan ook over mijn grens gegaan, met als resultaat, een burn out! Nu gaat het veel beter met me. Ik heb een punt gezet achter al mijn jobs. Het enige wat ik nu nog doe is proberen te genieten van mijn gezin en mijn eigen zaak stap voor stap op te bouwen. Ik werk heel graag met kinderen en heb altijd graag lesgegeven. Eerst in het middelbaar onderwijs, daarna op een academie aan lagere schoolkinderen. Maar wel altijd Beeldende Vorming. Dat doe ik nog steeds heel graag, maar ik miste iets.... Daarom ben ik op zoek gegaan naar een opleiding. Ik wilde iets nieuws. Mijn psychologe-coach sprak me over Creatieve Therapie. Daar heb ik me eerst voor geïnformeerd, maar ik wil geen mensen 'genezen'. Ik wil wel mensen op weg zetten. Uiteindelijk heb ik, na een enthousiaste infoavond bij Balans, gekozen voor Creatief Agogisch Coach! Je kan er vele richtingen mee uit. Ieder kiest zijn eigen weg. Je kan het toepassen bij jezelf, in je gezin, op het werk, in je eigen praktijk. En het mooie is, dat ik er een heleboel leuke mensen heb leren kennen. CrAC is een praktische ervaringsgerichte opleiding, met vooral veel doen en ervaren en daaruit leren!

Vanuit mijn opleiding Beeldende Vorming zat ik wat 'vast' in het Beeldende. Beeld is meer dan Beeldende Vorming. Beeld is zoveel ruimer en dat heeft Mich (lesgever Coachingsmedium Beeld) ons doen ervaren. Beeld hoeft ook niet altijd productgericht te zijn. En dat is wat ik al die jaren in het onderwijs 'miste' ... Ik kijk er naar uit om het kijken, zoeken en beelden toe te passen in mijn creatieve workshops om zo veel verder te kunnen gaan!”

En Erika en Amber (huidige deelnemers aan de opleiding) geven verder kleur aan dit verhaal.

*“Aan de hand van een beeldende sessie leggen we graag uit hoe er tijdens de opleiding gewerkt wordt. We komen de ruimte binnen en in het midden liggen vele strengen wol in verschillende kleuren. We zitten in een kring rond het materiaal en kijken nieuwsgierig naar Mich (Opleider CrAC). Uiteraard vormt de wol voor ieder van ons een **trigger**: het prikkelt, spreekt ons aan, springt in het oog. Door de wol te zien, komen er bij iedereen **verlangens** (we noemen het **appelverlangens**, de trigger roept op tot iets) naar boven (zoals zachtheid, diversiteit, ...).*

*Mich houdt ons niet langer in spanning en laat een klein vilten bolletje zien. Ze legt ons uit dat ieder van ons zijn eigen bolletje zal maken. Dit bolletje zal een vormgeving worden van voor ons belangrijke **thema's** (of zoals wij ze inhoudslagen noemen: omgeving, gedrag, vaardigheden, waarden, identiteit en missie).*

Ze vraagt ons om de ogen te sluiten, vijf jaar vooruit te denken en onze eigen missie voor ogen te zien: wat zie je daar, waar sta je voor? Vervolgens vraagt ze ons hier een kleur aan te verbinden. Dan mogen we onze ogen openen en een stuk wol nemen van de kleur die we net voor ogen hadden. Deze wol leggen we bij ons neer. Vervolgens wordt ons gevraagd opnieuw de ogen te sluiten en worden er vragen gesteld over de volgende inhoudslaag: identiteit. Het proces van wat de inhoudslaag is voor jou, er een kleur aan te verbinden, de ogen te openen en een stuk wol te nemen wordt steeds herhaald. Op deze manier overlopen we innerlijk de zes inhoudslagen en eindigen we met zes plukjes wol (van verschillende kleuren) voor ons.

*In dit eerste deel van de opdracht komt heel duidelijk het **innerlijk vormgeven** aan bod, het roept in jezelf een beeld op van iets. Vervolgens doen we aan **waarnemend vormgeven**: we kijken (visueel) welke kleuren wol er in het midden liggen en proberen die kleur eruit te nemen die overeen komt met ons innerlijk beeld. Tot slot nemen we de streng wol met de gekozen kleur eruit en plukken zelf een hoeveelheid af en leggen deze bij ons. Dit laatste is een voorbeeld van **handelend vormgeven**, we doen, maken iets.*

Voor het tweede deel van de opdracht wordt eerst gevraagd om de verzamelde plukken wol uit elkaar te plukken/scheuren, tot het telkens een hoopje van vierkantjes worden (geordend per inhoudslaag). Je voelt echt de structuur van de wol.

Dan wordt er een bak water per vier neergezet en beginnen we aan het viltwerk. We nemen ons eerste stukje wol en draaien hier een bolletje van. We doppen het bolletje in het water en rollen het steeds weer tussen onze handen tot het een stevig bolletje wordt. Dan leggen we dit bolletje in de volgende laag wol, doppen het in het water en beginnen weer te rollen tot het opnieuw een stevig bolletje is. Op deze manier herhalen we het proces tot onze zes hoopjes wol zijn omgetoverd tot een stevig bolletje (of bol bij diegenen die ervoor kozen meer wol te nemen).

Tijdens de hele opdracht worden onze verschillende zintuigen aangesproken. De geur van de wol en de zeep, de zachtheid van de wol, het rollen met de wol, het bolletje tot stand zien komen, de verschillende strengen wol zien liggen. Elkeen mag ook zijn eigen tempo kiezen, dit zorgt voor veiligheid, een belangrijke waarde in het CRAC-proces. Veiligheid merk je doorheen de verschillende sessies. We worden uitgenodigd om onze eigen belevingen te delen maar zijn hiertoe niet verplicht.

Er is sprake van een **creatieproces** waarbij we gebruik maken van verbeeldingskracht, flexibel associëren (of niet-evidente verbindingen maken), bewust bezig zijn met wat we willen/denken/voelen en uitstellen van oordeel. Bijvoorbeeld bij het kiezen van de kleur heb je verbeeldingskracht nodig om dit beeld eerst innerlijk te vormen. Je moet ook geen bijeenpassende kleuren kiezen maar die kleur die in je hoofd opkwam, je mag dus geen oordeel vormen over de kleuren.

Alle bolletjes bij elkaar vormen een kleurrijk geheel. Een groep met verschillende individuen die verbonden worden door het CRAC-zijn en de roep naar creativiteit. Dan begint de magie, ieder zal één voor één zijn bolletje opensnijden en zal zo zijn geheel van inhoudslagen kunnen aanschouwen. Slechts één mesje, voorzichtigheid, geduld. Dit is een moment dat indruk maakt doordat de spanning lang blijft (**tijd**), het visueel zeer **krachtig** is om als het ware een schat te zien geopend worden.

De focus ligt niet op het resultaat maar op het proces, hoe mooi het bolletje ook kan zijn. Het is het nadenken over de inhoud en er vorm aan geven wat telt. Het bolletje is slechts

een symbool voor waar jij voor staat binnen 5 jaar. Wat we leren en wat we ermee gaan doen, is belangrijker dan wat we gedaan hebben. Deze opleiding biedt ons handvaten om bewuster (en daardoor ook verdieper) om te gaan met creativiteit en veranderingsprocessen.”

Carla (huidige deelnemer aan de opleiding) beschrijft tot slot mooi wat Creatief Agogisch Coachen voor haar betekent:

“Het is een dans van leiden en volgen met interventies. Het is inspireren en in beweging brengen om mogelijkheden te zien en balans te brengen tussen onszelf en de groep/omgeving. Het is balans binnen jezelf (tussen onze mentale, emotionele vermogens) en buiten jezelf (het ik en wij, het geziene en het ongeziene). Het is in de stilte gaan en vanuit het niets alles weer leren ervaren (horen, ruiken, proeven en voelen). Het is doen, experimenteren, ervaren, voelen, beleven en proeven. Het is met vallen en opstaan terug in verbinding komen met wie je echt bent. Het is samen op reis gaan in de structuur van het eigen innerlijke en in verwondering kijken naar onze onbegrensde mogelijkheden, geïnteresseerd raken in deze mogelijkheden en ze helpen te ontluiken. “

Sonja Van De Wal, Carla Van Den Eekhoudt, Erika Bauwens, Amber Luyten, Dominique Schellemans
(deelnemers en docent Creatief Agogisch Coachen (CrAC) binnen Balans/VSPW)

ouders op hún plek.

Samenwerken in de driehoek cliënt, ouders en begeleider.

Chiel Egbert

2012

Zesde gewijzigde druk.

Amersfoort: Agiel

In ‘Ouders op hún plek’ beschrijft de auteur dat ouders binnen de hulpverlening recht hebben op hun plek als ouders en dat de hulpverleners een bijzondere aandacht dienen te hebben om hen deze ook te geven. Vaak verliezen ouders deze plek omdat de

voorziening of de hulpverlener de zorg voor het kind van de ouders overneemt en/of hen in de begeleiding niet betreft. Soms staan de ouders hun plek zelf af. Egbert spreekt hier in eerste instantie vanuit de gehandicaptensector, terwijl dit evenzeer opgaat voor de Jeugdhulpverlening en ook ruimer voor alle hulpverlening waar met gezinnen met kinderen gewerkt wordt. Mensen met een handicap blijven vaak levenslang op de zorg van hun ouders aangewezen en op die manier een ‘afhankelijk kind’. Ouders blijven het leven van hun kind lang bezorgd. Ouders zijn er voor altijd – zolang als hun kind leeft. Dit maakt dat, hoe dan ook, de hulpverlener steeds met de ouders/het gezin van het – al dan niet volwassen – kind te maken heeft. De voorziening krijgt niet enkel het kind, maar gans het gezin er bij om in de zorg mee te betrekken.

De auteur beschrijft van daaruit het belang om een goede samenwerkingsrelatie met de ouders uit te bouwen als noodzakelijke basis om het kind passende zorg te kunnen bieden. De relatie hulpverlener-ouders vormt de basis van de driehoek die de auteur uittekent. Het kind staat in de top van de driehoek. Zit de basis, nl. de samenwerkingsrelatie ouders-hulpverlener (de twee andere hoeken van de driehoek) niet goed, dan zakt de driehoek langs de ene of de andere kant ineen. Deze driehoek geeft visueel schematisch vorm aan het denken van Egbert. Hij werkt deze driehoek doorlopend in zijn boek uit alsook tijdens de begeleidingen en in de vorming die hij daar over geeft. Voor hem gaat het over ‘driehoekskunde’, waarbij de hulpverlener voortdurend streeft naar een zo goed mogelijke balans in de verhoudingen tussen de drie partijen. Hij heeft zich door de triade van Minuchin laten inspireren en is in 1997 gestart met het uitwerken van zijn concept. De idee van de fundamentele driehoeksverhouding is dus niet zijn uitvinding, maar hij heeft die wel heel specifiek uitgewerkt vanuit het werken met gehandicapten. Ook van Mulligen (2001) spreekt in zijn boek op een analoge wijze over de dynamische driehoek tussen kind, ouders en leraar/school met in het midden de groeiruimte. Deze groeiruimte behandelt Egbert niet. Beide auteurs lijken onafhankelijk van mekaar hun driehoeksvisie uitgewerkt te hebben. Er is geen onderlinge verwijzing.